

природного добору. Окрім того, ці дерева є потенційними об'єктами для вивчення довговічності платанів в умовах культури в Лісостеповій зоні України, адже в природних регіонах вони зростають понад тисячу років.

Збереження генофонду декоративно та науково-цінних рослин роду *Platanus* інтродукованого в Лісостепу України, наразі можливе лише за умови розроблення законодавчих актів, які б гарантували збереження цих надзвичайно довговічних дерев.

Література

1. **Грабовий В.М.** Найстаріші дерева платана у Україні/Arboretum Bolestraszyce. – Bolestraszyce, 2000. – Zeszyt 5. – S. 21-41.
2. **Липа О.Л.** Платани у Україні// Київський ДУ ім. Т.Г. Шевченка. Наукові записки, т. XVI. Праці ботанічного саду ім. О.В. Фоміна № 25, 1957, вип. 1. – С. 123-130.
3. **Майдецькі Л.** Ландшафтні парки – удосконалені природні ландшафти// Старовинні парки і проблеми їх збереження. – Умань, 1996. – С. 14.
4. **Одноралов В.С., Давидюк В.П., Божко О.Б. та ін.** Природо-заповідний фонд Української РСР: (Зустр-довідник заповідних об'єктів)/ За ред. М.А. Воїнственського. – К.: Урожай, 1986. – 224 с.
5. **Пшеничний І.Е.** Платани в зелёном строительстве Крыма. – Симферополь: Крымиздат, 1960. – 48 с.
6. **Пшеничний І.Е.** Платани в Крыму. – К.: Изд-во УАСХ наук, 1960. – 82 с.
7. **Термена Б.К.** Платан кленолистий на Буковині// Інтродукція та акліматизація рослин у Україні. – К.: Наук. думка, 1971, вип. 5. – С. 43-49.
8. **Dolatoski J.** Kolekcje dendrologiczne w Podhorcach kolo Stryja (1896-1938)/ Arboretum Bolestraszyce. – Bolestraszyce, 1997. – Zeszyt 5. – S. 21-41.

УДК 630*15

Аспір. М.М. Казимир;

доц. П.Б. Хоєцький, канд. с.-г. наук – УкрДЛТУ

АНАЛІЗ ЩІЛЬНОСТІ КОЗУЛІ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ В МИСЛИВСЬКИХ УГІДДЯХ ЛЬВІВЩИНИ

Проаналізовано щільність *Capreolus capreolus* L. в угіддях Львівської області. За період з 1999 р. по 2004 р. тут спостерігається збільшення чисельності козулі європейської. Обґрунтовується доцільність включення Розточчя в Волино-Малопільський лісомисливський район.

Ключові слова: козуля європейська, щільність популяції, Львівська область.

Doctorate M.M. Kazimir; doc. P.B. Khojetsky – USUFWT

Analysis closeness of *Capreolus capreolus* L. of Lviv region in hunting lands

A closeness is analyzed in hunting lands of the Lviv region. For period with 1999 for 2004 there is increase of quantity of roe deer in hunting lands of region. It is shown expedience of the Roztochchia including in a Volyno-Malopolisky forest-hunting district.

Keywords: *Capreolus capreolus* L., closeness of population, Lviv region.

Львівська область відзначається великою різноманітністю природних умов. На її території є рівнини і гори, поширені поліські, лісостепові та лісолучні ландшафти. Така різноманітність природних умов зумовлена географічним положенням, геологічною будовою та характером поверхні. Площа області сягає 21,8 км², що становить 3,6 % території України. Станом на 1.01.2004 р.

в області нараховувалося 62 користувачі мисливських угідь. За ними закріплено 1754369 га, із них: 1055205 га – польові, 651487 га – лісові, 47677 га – водно-болотні угіддя. Основні мисливські звірі в угіддях: лось (*Alces alces* L.), олень благородний (*Cervus elaphus* L.), козуля (*Capreolus capreolus* L.), дика свиня (*Sus scrofa* L.), заєць-русак (*Lepus europaeus* Pall.). Серед них найпопулярнішим об'єктом полювання та найчисельнішим видом є козуля.

Чисельність козулі в угіддях Львівської області протягом 1992-2004 р. змінювалася в межах від 6,6 до 10,9 тис. особин [3]. Найменша чисельність зареєстрована в 1997-99 рр. (рис. 1).

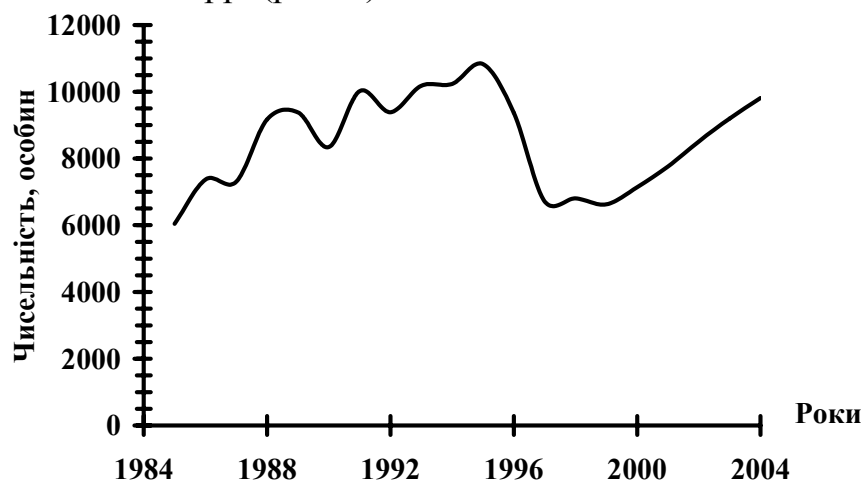

Рис. 1. Чисельність козулі в мисливських угіддях Львівської області

Зима 1995-96 рр. характеризувалася складними погодними умовами: тривалими морозами, високим та тривалим (з листопада по квітень) сніговим покривом. Це призвело до втрат значної кількості козулі [4]. Лише з 2000 р. чисельність почала збільшуватися, але рівня 1995 р. досі не досягла.

Ми здійснили розподіл території користувачів мисливських угідь Львівської області за районами, згідно з мисливськогосподарським, лісогосподарським, фізико-географічним районуванням [1, 2]. Відповідно до кожного районування проведено аналіз стану популяції козулі в мисливських угіддях Львівської області за період з 1999 по 2004 рр. Враховуючи, що стан популяції найбільш об'єктивно характеризує щільність виду, ми зробили розрахунок щільності козулі згідно з районуванням.

За лісомисливським районуванням територія України поділена на сім лісомисливських областей, 12 лісомисливських округ і 26 лісомисливських районів. Найбільшою територіальною одиницею лісомисливського районування є область, в основу виділення якої покладено природноекономічні умови. Лісомисливська округа – територіальна одиниця, природні ландшафти та лісові формації якої знаходяться в однакових ґрунтово-кліматичних умовах. Основною класифікаційною одиницею лісомисливського районування є лісомисливський район. Це частина округи, однорідна за ландшафтом, фітоценозом, складом популяцій (мікропопуляцій) мисливських тварин. У зв'язку з великою різноманітністю природних ландшафтів, мисливські угіддя Львівської області, згідно з лісомисливським районуванням, належать до двох лісомисливських областей, двох лісогосподарських округ і трьох лісомисливських районів.

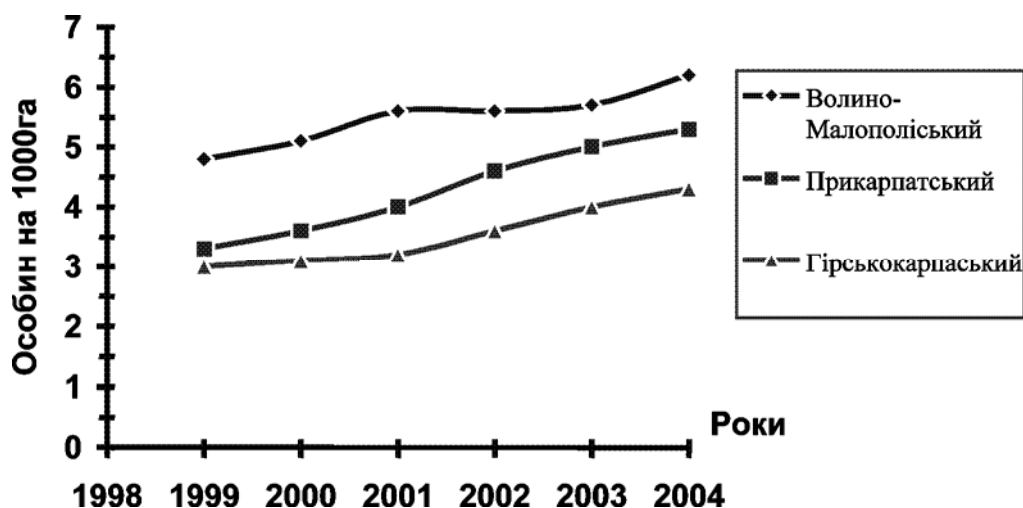

Рис. 2. Щільність козулі в угоддях Львівської області (лісомисливське районування)

Як видно з рис. 2, за період з 1999 по 2004 р. щільність козулі в мисливських угоддях Львівської області зростає. Найбільша щільність зареєстрована у Волино-Малополіському лісомисливському районі, найменша – в Гірськокарпатському.

Згідно з лісогосподарським районуванням, територія України поділена на шість лісогосподарських областей, п'ятнадцять лісогосподарських округ, 41 лісогосподарський район. Лісогосподарська область – найбільша територіальна одиниця, яка характеризується відносно подібними природними умовами (клімат, рельєф) лісового фонду, економічними умовами. Лісогосподарські округи характеризуються подібними геолого-геоморфологічними особливостями, характером переважаючих рослинних формацій, цільовим призначенням лісів, лісистістю, переважанням основних лісотвірних порід і їх продуктивністю та іншими особливостями. У межах округ виділено лісогосподарські райони. Лісогосподарський район включає території, однорідні за природними ландшафтами, фітоценозом, складом флори і особливостями лісового господарства. Він характеризується найбільшою однорідністю складу і структурою лісів, використання та відтворення лісових ресурсів, специфікою лісового господарства. Мисливські угоддя Львівської області належать до двох лісогосподарських областей, трьох лісогосподарських округ і п'яти лісогосподарських районів.

Як видно з рис. 3, щільність козулі найбільша в Малополіському лісогосподарському районі, що відповідає Волино-Малополіському мисливсько-господарському районі. Щільність козулі в Передкарпатському районі дещо більша, ніж в Опільсько-Ростоцькому.

Згідно з фізико-географічним районуванням, як видно з рис. 4, щільність козулі в угоддях Ростоцького географічного району значно більша, ніж в Опільському і, навіть, в угоддях Малого Полісся. Опільський район характеризується найменшою щільністю виду. Розточчя за своїми лісорослинними умовами більше подібне до лісорослинних умов Малого Полісся, ніж Опілля. Для Малого Полісся та Розточчя є характерним переважання суборових та сугрудових умов, які тут займають понад 90 % площі лісового фонду. На

Опілля переважають грудові умови (95,4 % площі), а суборові та сугрудові умови становлять менше 10 % площі лісового фонду. Багаті (груді) лісорослинні умови на Поліссі становлять 2,4 %, на Розточчі – 18,0 % площі. Лісистість території Опілля менша, ніж на Розточчі та Малому Поліссі.

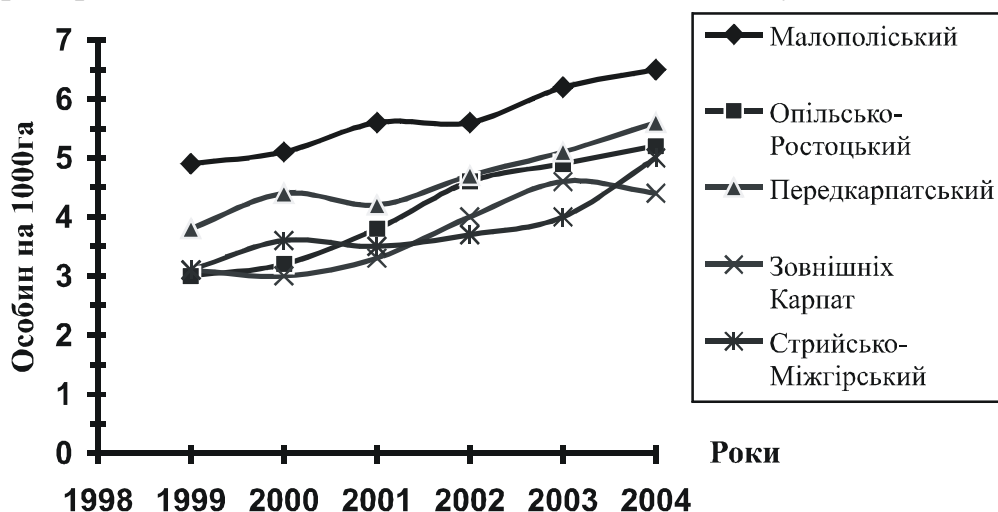

Рис. 3. Щільність козулі в угоддях Львівської області (лісогосподарське районування)

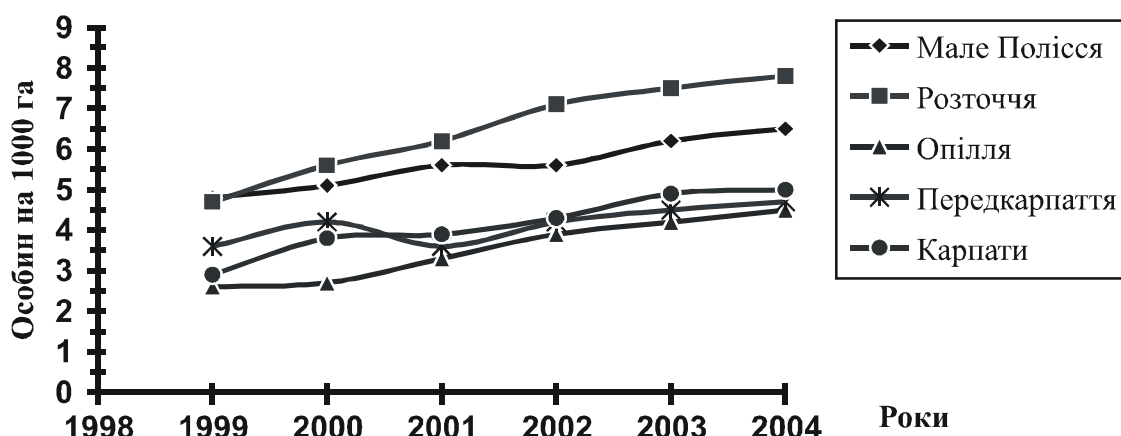

Рис. 4. Щільність козулі в угоддях Львівської області (географічне районування)

Отже, логічним є включення Розточчя до Волино-Малополіського лісомисливського району, а Опілля залишити в Прикарпатському лісомисливському районі.

Література

1. Бондаренко В.Д., Делеган І.В., Татаринів К.А., Чернявський М.В. та ін. Мисливствознавство. – К.: РНМК ВО, 1993. – 197 с.
2. Комплексное лесохозяйственное районирование Украины и Молдовы// Под ред. С.А. Генсирюка. – К.: Наук. думка, 1981. – 358 с.
3. Хоєцький П.Б., Казимир М.М. Поширення козулі європейської (*Capreolus capreolus* L.) в угоддях Львівської області// Наук. вісник УкрДЛТУ: Зб. наук.-техн. праць. – 2004, вип. 14.4. – С. 46-49.
4. Хоєцький П.Б. Про загибель звірів за умов багатосніжної зими// Зб. доповідей міжнар. наук.-техн. студентської конф. – Львів: УкрДЛТУ, 1998, т. 1. – С. 21-23.